

Mandal menighets driftsbudsjett for 2024

Bakgrunn og kontekst for budsjett 2024

Budsjettet for menighetsrådet omfatter forventede inntekter og kostnader for årets planlagte/vedtatte menighetsaktiviteter og driften av Kirkesenteret. Penger er ikke noe mål i seg selv, men et virkemiddel for å realisere menighetens visjoner og mål.

Inntekter og kostnader forbundet med løpende menighetsaktiviteter er i stor grad reversible på kort sikt, mens drift og forvaltning av Kirkesenteret har en annen kostnadsstruktur og oppbinding av langsiktige forpliktelser. Derfor skiller vi mellom tradisjonelle menighetsaktiviteter i sin helhet (inklusive pr avdeling) og Kirkesenterets drift. En mindre andel av de budsjetterte inntektene (gaver fra ofringer i gudstjenestene/andre innsamlingsaktiviteter til annen virksomhet), går uavkortet videre til andre virksomheter/organisasjoner (= 0 sum virkning i budsjettet).

Kirkesenteret eies og drives av Mandal sokn ved menighetsrådet og utgjør om lag halvparten av det totale budsjettet til menighetsrådet. Det fordrer større grad av økonomisk forutsigbarhet for inntekter og kostnader enn for det øvrige menighetsarbeidet. Inntektene er i stor grad basert på frivillige gaver gjennom givertjenesten og fellesaktiviteter.

Regnskap Sør AS fører regnskapet for menighetsrådet i samarbeid med ansatt konsulent på Kirkekontoret, Henriette Reiersen.

Budsjettforutsetninger

Budsjettet er basert på erfaringer fra tidligere års drift og godkjente aktivitetsplaner (Årshjul og fortløpende vedtak om ulike arrangementer) for menighetsarbeidet og for planlagt drift og vedlikehold av bygningsmassen i Kirkesenteret.

Det har vært en vekst i menighetens aktivitet og bruken av Kirkesenteret, som igjen stiller nye krav til oss for planlegging av ressursbruk, innsamling av penger og bruk av lokalene. Det vil være forbundet med noe usikkerhet i budsjettene. *I den sammenheng er det viktig å presisere at budsjettet ikke er en bevilgning som i offentlig sektor, men en forventning om hva vi som menighet kan klare å samle inn av penger i form av gaver, deltakerbetaling,*

støtteordninger m.v. til gjennomføring av de aktiviteter hvor det påløper økonomiske forpliktelser vi er ansvarlige for å overholde..

I budsjettarbeidet har vi dessuten gjennomført budsjettsamtaler med ansatte som er delaktig og ansvarlige for gjennomføring av de planlagte aktiviteter i hver avdeling. Avdelingsbegrepet har et økonomisk perspektiv ut fra de aktiviteter som gjennomføres på de ulike områder basert på kontonivå samlet og pr avdeling. I tillegg har vi i noen grad brukt prosjektnr. i hver avdeling for å kunne følge opp tiltakene. Det siste er under fortsatt utvikling i organisasjonen og dermed ikke fullgodt som styringsinformasjon ennå. Derfor legger vi i budsjettet mest vekt på samlet aktivitet i menighetsarbeidet. Bakgrunnen for de forventede inntekter og kostnader er i hovedsak på avdelingsnivå og i noen grad prosjektnivå. Det vil kunne bli justert mellom avdelinger etter hvert som vi stadig utvikler rutiner og kompetanse på området.

Budsjettforslag 2024 – totalt på overordnet nivå

	Menighetsarbeidet		Kirkesenteret inkl. Den gamle kino		Totalt for menigheten	
	Regnskap 23	Budsjett 24	Regnskap 23	Budsjett 24	Regnskap 23	Budsjett 24
Inntekter	2 643 000	2 710 000	2 550 000	2 265 000	5 193 000	4 975 000
Kostnader	2 262 000	2 472 000	2 210 000	2 265 000	4 472 000	4 737 000
Resultat	381 000	238 000	340 000	-	721 000	238 000
Overføring "0 sum" andre	1 074 000	1 065 000			1 074 000	1 065 000
Netto inntekt eget arbeide	1 569 000	1 645 000	2 550 000	2 265 000	4 119 000	3 910 000
Netto kostnad eget arbeide	1 188 000	1 407 000	2 210 000	2 265 000	3 398 000	3 672 000
Resultat	381 000	238 000	340 000	-	721 000	238 000

Tabell 1

Kommentarer til budsjettforslaget

I tabell 1 har vi utarbeidet en oversikt over inntekter og kostnader inndelt i menighetsarbeidet (aktiviteter), Kirkesenteret og totalt. Det viser at vi i løpet av året forvalter ca. kr 5 mill. Dessuten har vi synliggjort at vi samler inn til andre virksomheter i overkant av kr 1 mill. i året (ofringer, gaver, støtte) slik at det totale budsjett blir redusert tilsvarende. Formålet vårt er ikke å maksimere resultatet, men å sikre tilstrekkelig økonomisk kontroll (likviditet til å overholde løpende forpliktelser og sikkerhet for at pengene ikke kommer på avveie) med en god forvaltning av innsamlede penger og måten disse brukes på. Som det fremgår av tabell 1,2 og 3, har vi igjen ca. kr 3,9 mill. fordelt med h.h.v. kr 1,6 mill. på eget menighetsarbeid og ca. kr 2,3 mill. til Kirkesenteret.

Vi må dessuten sørge for at vi har en «tilstrekkelig buffer» dvs. tilstrekkelige reservemidler, som kan dekke opp eventuelle underskudd. Vi har ikke anledning til å låne penger til driften og dermed ingen kassakreditt, som bedrifter normalt har. Den reserven må vi bygge opp gjennom et overskudd (mindreforbruk) over tid. Størrelsen på denne «bufferen» vil være avhengig av flere faktorer som blant annet risikograd, forutsigbarhet i inn- og utbetalingstidspunktene, størrelse på beløpene og type arrangement. Desto bedre planlegging av gjennomføringen i forkant m.h.t. inntekter og kostnader, desto mindre behov vil vi ha for en stor «buffer» med uvirksom kapital stående på bok i «tilfelle».

Kr 238 000 i budsjettert overskudd er i minste laget, men ut fra erfaringer vi har og tidligere oppsparte penger, vil det forhåpentligvis være «innafor». (Noe av overskuddet i fjor ble brukt til å delfinansiere deler av oppgraderingen av kinoen.) Men vi har ikke budsjettert med midler til vesentlige og uforutsette, ikke planlagte aktiviteter. Eventuelle slike tiltak må finansieres med ekstra midler eller omprioritering av eksisterende inntektsmuligheter. En god kjøreregul er at ethvert tiltak/aktivitet som krever penger til gjennomføring, bør ha en plan som viser hvordan pengene skal skaffes til veie.

Vår virksomhet er sterkt tillitsbasert i forhold til giverne og omverden for øvrig. Åpenhet og god informasjon som skaper troverdighet, er en vesentlig forutsetning for at aktivitetene kan gjennomføres fortsatt og utvikles videre.

	Avd 1 Menighetsr.		Avd 3 Kommunik- asjon		Avd 4 Skjernøy		Avd 5 Musikk /kultur		Avd 9 Diakoni/ misjon		Avd 12 Trosopplæring		Avd 16 Kirkesenter	
	R-23	B-24	R23	B24	R23	B24	R23	B24	R23	B24	R23	B24	R23	B24
Inntekter	460	690	114	123	65	60		5	694	387	1 310	1 445	2 550	2 265
Kostnader	460	557	96	100	58	54		20	368	387	1 280	1 354	2 210	2 265
Resultat	0	133	18	23	7	6		- 15	326		30	91	340	0
Ansvarlig	MR leder		Redaktør		MU leder		Kirkemusiker		Diakon		U-leder/pedagog		Leder Husstyret	

Budsjett fordelt på avdelingsnivå med forslag til ansvarlige

Tabell 2

Tabell 2 viser det totale budsjett slik det fremkommer i tabell 1, fordelt på hver regnskapsavdeling. Den interne fordeling mellom avdelinger kan bli endret dersom det blir endringer i aktiviteter i løpet av året. Dette kan gjelde for etablering av Klubben som egen organisasjon tilsluttet KFUK-M, eventuelle endringer i konfirmantaksjonen og plassering av ofringer til eget arbeid.

I hver avdeling kan det fastsettes egne prosjekter som en aktivitet. Det gir muligheter for bedre økonomisk oppfølging av enkeltaktiviteter med spesifiserte inntekter og kostnader.

Det er også foreslått ulike stillinger (ansatte og frivillige) som bør inneha et budsjettansvar og bidra til at aktivitetene blir regnskapsført med kontonr., avdelingnr. og evt prosjektnr. for oppfølging av inntekter og kostnader i aktivitetene.

Oversikt over totale inntektskilder i budsjettforslaget for 2024

Deltakerbetaling	197 000		
Konfirmantleir	270 000		
Inngangsbilletter	5 000		
Kiosk salg	150 000		
Husleie kontor/lokaler FR	615 000		
Sporadisk utleie ledig kapasitet.	100 000		
Delsum betaling for ytelser		1 337 000	26,9 %
Annonser (bedrifter)	113 000		
Fri Fond (Stat)	160 000		
Kommune	20 000		
Delsum tilskudd/støtte		293 000	5,9%
Egen virksomhet	300 000		
Kollekt egen virksomhet	80 000		
Annen virksomhet	340 000		
Delsum ofringer/kollekter		720 000	14,5%
Fasteaksjonen (KN)	75 000		
Konfirmantaksjonen (Haydom)	150 000		
Delsum aksjoner andre org.		225 000	4,5%
Kirkesenteret individuelle avtaler	755 000		
Trosoplæring individuelle avtaler	500 000		
Fellesaktiviteter Kirkesenter (FKV)	1 065 000		
Delsum givertjenesten		2 320 000	46.6%
Totale driftsinntekter		4 895 000	
Renter/ kundeutbytte		80 000	1,6%
Sum inntekter		4 975 000	100,0%

Tabell 3

Tabell 3 viser hvor inntektene kommer fra totalt sett for hele menighetsrådets budsjett. Det er ikke et gitt beløp som fritt kan brukes fritt, men en oversikt som hva vi forventer å motta av penger basert på erfaringer. Det finnes antakelig flere muligheter her enn det budsjettforslaget for 2024 viser. Det er en utfordring til å være kreativ og se potensialet. Gaveinntekter følges opp på givernivå, betalingstype (faste avtaler, enkeltgaver, VIPPS), ulike formål og skattefradrag med bruk av Solidus CRM system. I fjor var det om lag 4600 innbetalingstransaksjoner som ga rett til skattefradrag hos giverne. Det viser et betydelig omfang og økt behov for både ny kompetanse og administrativ kapasitet.

Den røde teksten på til sammen kr 1 065 000 illustrerer hva som er en videreformidling / overføring til andre mottakere, som vi har forpliktet oss på. Her kan det være behov for nærmere avklaring av vårt ansvarsforhold for eksempel i forhold til konfirmantaksjonen om hvem som er arrangøransvarlig?

Nærmere om Kirkesenterets budsjett

Kirkesenteret er et formelt sameie med Sparebanken Sør. Seksjon nr 1 er Sparebankens lokaler, mens seksjon nr 2 og 3 eies av Mandal sokn. Seksjon nr 2 består av Store Elvegata 33 (bygget i gågata og Klosterhaven) og seksjon nr 3 er Den gamle kinoen. Strøm og vannmålere er separate.

Kirkesenterets økonomi / budsjett er vesentlig annerledes enn for menighetsaktivitetene. Filosofien er og har vært at bruken av «menighetslokalene» skal være til fri disposisjon for menighetens egne aktiviteter og organisasjoner/foreninger med samhandlingsavtaler som en naturlig del av menighetens arbeid. Inntekter fra utleie av kontorer er basert på en langsiktig avtale med fellesrådet for et avgrenset areal og lokaler. I skattemessig forstand ansees utleieforholdet til fellesrådet som to enheter i samme organisasjon og fritatt for moms.

Det også lagt inn kr 100 000 i sporadisk utleie av ledig kapasitet innenfor gjeldende regler. Menighetsrådet er underlagt de kommunale regler for momskompensasjon forutsatt at vi bruker byggene til formålet, som er menighetshus. Vi har to begrensninger i det sporadiske utleieforholdet. Det ene er at vi må være under 5 % pr år av utleide kvadratmetertimer av disponibelt areal og under kr 140 000 i året i brutto leieinntekter. Overskridelse vi medføre at vi må innberette resultatet som skattepliktig næringsinntekt. Det er krevende og innfløkte regler m.h.t. moms som må overholdes for å unngå krav om forholdsmessig tilbakebetaling av kompensert moms på alle investeringer som er gjennomført.

Den årlige leieinntekten utgjør ca. ¼ av det årlige inntektsbehovet, mens resten på ¾ er basert på frivillige gaver og dugnad. Om lag halvparten av de frivillige inntektene kommer fra i overkant 100 individuelle givere med faste avtaler på tilsammen kr 750 000 samt noe større enkelt gaver, mens den andre halvparten kommer fra frivillige fellesaktiviteter hvor Foreningen Kirkesenterets Venner (FKV) i fjor bidro med gaver på kr 833 000 fordelt på brukbutikken fra kr 622 000, markedsdagen med kr 122 000, Sørlandsaftnen med kr 45 000 og åremålsdag med kr 14 000. Det har hittil vært forholdsvis stabilitet i antall givere, men det er ønskelig at det blir et jevnt tilsig av nye givere etter hvert som det blir naturlig avgang. Den dominerende givergruppa er godt «voksne» samtidig som de også bidrar i stort omfang med forskjellig frivillig arbeid i menigheten for øvrig.

Renhold i «menighetslokalene» utføres på dugnad, mens kontorene har avtale om betalt renhold.

Budsjettet for Kirkesenteret forutsetter en inntekt på kr 2 265 000 slik det fremgår av oppstillingen. Det er basert på ordinær drift. De siste to årene har det vært gjennomført betydelige oppgraderinger på til sammen minst kr 4 mill i den gamle kinoen (ventilasjon, elektro, brannsikring og scene /lyd/lys utstyr), men det gjenstår noe utvendig vedlikeholdsarbeid på takene til garderobes og sikring mot uønsket aktivitet på takene. Det må finansieres med andre kilder enn det vi har budsjettet.

Vi har foreslått et stramt kostnadsbudsjett. Kr 445 000 til drift (strøm, forsikring, pålagt internkontroll av elektro og løfteplattformer mv) gjør at det er kun lagt inn et minimum av hva som anses som nødvendig. Utover det går inntektene med til å dekke renter og avdrag på kr 1,8 mill. Vi betaler kr 720 000 i året i avdrag, mens rentene er på nærmere 1,1 mill. i øyeblikket, men vi håper selvsagt at rentetoppen er nådd. Saldo på lån er pr 15.3.24 er kr

17,1 mill., og vi betaler ca. kr 450 000 hvert kvartal. Det er videre forutsatt at det ikke er budsjettert med et overskudd, og at alle inntektene går med til å dekke de årlige kostnadene.

Vi legger stor vekt på fortsatt å kunne styre økonomien på en forsvarlig og god måte slik vi har gjort til nå. Det krever blant annet god oversikt og kunnskap om beløpenes størrelse og når pengene kommer til innbetaling og skal utbetales.

Kirkesenteret er ikke et mål i seg selv, men et godt sted å møtes for folk som har behov for en møteplass og ønsker å delta i ulike menighetsaktiviteter. Det har bidratt til glede for både små og store og ikke minst å kunne møtes et sted hvor vi kan snakke om vår tro og tvil.

Budsjett for driften av Kirkesenteret

Leie av lokaler til Fellesråd inkl strøm	615 000	
Sporadisk utleie av ledig kapasitet i lokalene	100 000	
Gaver fra enkeltpersoner	750 000	
Gaver fra fellesaktiviteter som FKV (bruktbutikk, markedsdag, menighetsarr.)	800 000	
Sum inntekter		2265 000
Strøm	-187 000	
Forsikring	-40 000	
Kommunale avgifter	-45 000	
Drift og vedlikehold (Pålagt internkontroll ca. kr 100 000)	-173 000	
Sum driftskostnader		-445 000
Renter på lån	-1 100 000	
Avdrag på lån (tilnærmet lik avskrivninger)	-720 000	
Sum finanskostnader		-1 820 000
Resultat		0

Tabell 4

Hus-styret er ansvarlig for driften av byggene, og at reglene for brannsikkerhet overholdes ved bruk av lokalene.

Oppsummering og videre utfordringer

Erfaringene etter 5 års bruk av Kirkesenteret er gode og har bidratt til et løft i menighetens arbeid. Vi har fått en «hverdagskirke» og er i ferd med å realisere visjonen om en kirke for alle. Det er i seg selv ambisiøst og utfordrende, men hovedinntrykket er vi har fått et hensiktsmessig møtested for «folk flest» til velsignelse for de som søker det kristne fellesskap hvor en kan dele sine tanker om både tro og tvil.

Samtidig ser vi at denne veksten ikke hadde vært mulig uten en stor innsats av mange kompetente frivillige i samarbeid med dyktige menighetsmedarbeidere. Denne gledelige veksten har også medført nye utfordringer om økonomi, kompetanseutvikling, kapasitet, organisering og arbeidsprosesser. Disse er vi i stand til å løse fortløpende på kort og lengre sikt i et godt samspill mellom deltakere, frivillige og ansatte. Denne budsjettprosessen og andre innspill vil bidra til å erkjenne utfordringene og sette oss i stand til å iverksette tiltak for å mestre de løpende endringsbehovene. Flere endringsbehov vil blant annet oppstå som følge av endringer i økonomiske rammebetingelser og/eller drevet frem av nye administrative IT systemer. Endringer i arbeidsprosesser vil være det normale, mens budskapet vi forkynner og ønsker å etterleve, vil være det samme.

Det finnes sjeldent enkle og entydige svar på de utfordringer vi skal løse, men vi vil antyde noen vesentlige tema som vi ser mer eller mindre konkrete i dag. Svarene vil oftest komme i form av prosesser med læring av nytt og avlæring av noe vi kanskje har gjort før, som mer eller mindre «vedtatte sannheter» - slik har vi «alltid har gjort det» - uten å stille de relevante spørsmålene om hvorfor. Det vil etter all sannsynlighet ikke bli økning i offentlig finansiering av Dnk og derfor bør vi blant annet fokusere på følgende eksterne og interne forhold vi selv kan påvirke:

- **Raskere nedbetaling av lån på Kirkesenteret**
 - Hvordan kan vi redusere nivået og/eller rentesatsen til fordel for tilsvarende økning i avdragene?
 - Hvordan kan vi tenke alternative inntekter som eksempelvis testamentariske gaver, større enkelt gaver gjennom aksjoner, søke om støtteordning, økning i langsiktige faste giveravtaler, betalinger osv)
- **Forbedringer/forenklinger i administrative prosesser**
 - Hvordan videreutvikle kompetanse, kapasitet og integrering mellom regnskapssystemer og betalingssystemer herunder VIPPS, givertjeneste, avtaleoppfølging osv)?
 - Hvordan utvikle budsjettansvar og resultatoppfølging med involvering av medarbeidere som utfører de ulike menighetsaktiviteter?
 - Hvordan koordinere og planlegge de ulike aktiviteter totalt sett fra et helhetlig Menighetsråds perspektiv til den enkelte aktivitetsansvarlige?

- **Organisasjonsutvikling og økonomistyring**

Før beslutninger om aktiviteter som skal gjennomføres, anbefales at den/de ansvarlige for planlegging og gjennomføring stiller seg og drøfter følgende spørsmål:

- Hva er formålet med aktiviteten?
- Hvem skal vi nå?
- Hvem skal ha ansvaret for de ulike deler av aktivitetene?
- Hvor og når skal det gjennomføres - eget lokale eller leide lokaler og transport?

- Hvilke ressurser trenger vi - egne ansatte/frivillige/betalte/materiell/utstyr?
- Hvor mye penger trenger vi?
- Hvordan og når skal vi skaffe disse – deltakerbetaling/støtte/gaver?
- Trengs det nytt vedtak i Menighetsrådet eller inngår det allerede i vedtatte planer og budsjetter?

De gode ideer skal ikke «kverkes på forhånd», men kvalitetssikres faglig og økonomisk med bred medvirkning fra både lønnede og ulønnede (frivillige) medarbeidere. Vi kan stille oss noen selvransakende spørsmål hver for oss og sammen med andre om hva vi kan gjøre annerledes for å løse eksisterende og nye oppgaver på en bedre måte:

- Er det naturlig og menighetsbyggende at lønnede medarbeidere har ansvaret for planlegging og gjennomføring av prosjekter, mens frivillige opptrer mer som assistenter og hjelpere for staben? (instrumentell frivillighet)
- Hvilke roller og ansvar skal utvalgene ha i forhold til gjennomføring av aktiviteter og budsjetter?
- Kan vi utvikle enda mer organisk frivillighet som tar ansvar for utvikling og beslutninger? (jfr sektormodellen i Vågsbygd menighet)
- Kan vi utvikle oss enda mer i retning av teambasert organisering hvor frivillige blir en enda sterkere bærende og forpliktende kraft for menighetens arbeid?
- Hvem skal ta ansvar for å initiere og iverksette den ønskede utvikling i menighetens økonomiske/administrative endringsprosesser?
- Trenger vi en medarbeider som har den totale oversikten over ressursbruken, budsjett, regnskap, likviditet, innkjøpsavtaler, inntektsoversikt/CRM oppfølging og rutiner for betalinger, rapporter, disponering av lokaler, drift av Kirkesenteret osv ?
- Vi er på mange måter på god vei, og det skjer mye godt arbeid i menigheten. Vi kan nå enda flere som har lyst til å finne sin plass i menigheten. Husk det er mye kompetanse på mange områder som vil berike menighetsarbeidet og trivselen i fellesskapet. Det er viktig at menighetsrådet gir noen føringer hva som er ønsket retning å gå videre med for menighetens arbeid og bruk av ressursene.